

# Biologische boomteelt op veengrond

een stand van zaken

2004-2005



**PRAKTIJKONDERZOEK  
PLANT & OMGEVING**

**WAGENINGEN UR**

## Onderzoek biologische boomteelt op veengrond

'Wat zijn de mogelijkheden voor biologische boomteelt in de regio Boskoop'. Met deze vraag is het onderzoek naar biologische boomteelt op veengrond in 2001 gestart. Dit onderzoek wordt uitgevoerd op de proeflocatie van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving in Boskoop en is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het onderzoek heeft een looptijd van vijf jaar.

## Bedrijfsopzet

Bij de opzet van het biologisch (onderzoeks)bedrijf op veen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Gecertificeerde, biologische productie (EKO-keurmerk, volgens de richtlijnen van SKAL);
- Multifunctionele vruchtwisseling;
- Natuurontwikkeling.

Het bedrijf is opgezet volgens SKAL normering. Dat houdt o.a. in dat er een ruime vruchtwisseling wordt aangehouden. Het onkruid wordt o.a. door middel van afdekmaterialen bestreden. Teeltmaatregelen, gewaskeuze, biologische gewasbescherming en de spontaan voorkomende natuurlijke vijanden moeten ziekten en plagen beheersen. De mineralenbalans van dit bedrijf moet voldoen aan MINAS. Voor de bemesting worden uitsluitend organische en biologische meststoffen toegepast. Het SKAL-keurmerk is inmiddels toegekend.

Op het bedrijf is extra aandacht voor natuurwaarden; het is bewust aangelegd naast de natuurvriendelijke oevers.

Het biologisch bedrijf is ca 1.200 m<sup>2</sup> groot.

## Teeltplan

Op het biologisch bedrijf zijn een heel scala van gewassen ingeplant uit het Boskoopse assortiment. Het betreft zowel sierheesters als coniferen.

Uitgangspunt bij de gewaskeuze was dat de gewassen, voor zover bekend, weinig vatbaar zijn voor ziekten en plagen of dat problemen met ziekten en plagen zijn te voorkomen of te bestrijden. Er is gebruik gemaakt van traditioneel uitgangsmateriaal waar bij de opkweek synthetische groeihormonen zijn gebruikt. Dit is sinds 1 januari 2004 weer toegestaan.

## Bemesting

Het biologisch bedrijf streeft naar evenwichtsbemesting, dat wil zeggen dat met de bemesting evenveel stikstof en fosfaat wordt aangevoerd als de planten opnemen. In 2004 werd aan het begin van de teelt compost opgebracht en biologische paardenmest om het stikstofleverend vermogen van de bodem te verbeteren. Gedurende het jaar (half mei, eind juni en in september/oktober) wordt de actuele stikstofvoorraad van de bodem gemeten door een stikstofplusmonster. Indien nodig, wordt bijgemest met een biologische meststof.

## Ziekten en plagen

Preventie van ziekten en plagen is het uitgangspunt bij de gewasbescherming. Bij de preventie van ziekten ligt de nadruk op de sortimentskeuze en de bedrijfshygiëne. Op het bedrijf vindt in het groeiseizoen wekelijkse waarneming van ziekten en plagen plaats. Het onderzoek in de periode 2001-2003 heeft uitgewezen dat er problemen voor kunnen komen met trips, spint en diverse ziekten. Schadelijke insecten zullen zo veel mogelijk bestreden worden met rooftermijten of er wordt gespoten met toegelaten middelen zoals Spruzit en NeemAzal. E.e.a. zal moeten voldoen aan de kwalificatie emissie-arm.

## Onkruid

Om onkruidgroei te voorkomen, en daardoor tijd voor onkruidbestrijding te besparen is de grond afgedekt met 10 cm 'bark'. Dat is schors van *Pinus maritima*. Tot nu toe zijn de ervaringen goed. Inmiddels zijn er meerdere afdekmaterialen met een SKAL-keurmerk op de markt.

## Natuurwaarden

Het biologisch bedrijf is aangelegd naast de natuurvriendelijke oevers. Zo kunnen natuurlijke vijanden, bijvoorbeeld zweefvliegen, die in de bloeiende oevers leven een bijdrage leveren aan de bestrijding van bladluizen. Ook is een haag aangeplant die bloeit van februari (hazelaar) tot laat in de zomer (*Potentilla*). Deze haag kan voedsel en overwinteringsplaatsen bieden aan natuurlijke vijanden. In het biologisch bedrijf zijn veel lieveheersbeestjes en zweefvliegen waargenomen.

## Rentabiliteit

Het bedrijf voert een eigen bedrijfsregistratie. Uit de bedrijfseconomische analyses uit de periode 2001-2003 is gebleken dat biologische teelt van sierheesters economisch haalbaar is. Opkweek van biologisch uitgangsmateriaal is echter duur, omdat voor veel gewassen de slagingspercentages laag zijn.

## Hoe verder

Omdat arbeid duur en schaars is richt het onderzoek zich vooral op mogelijkheden om mechanisatie en robottechnieken in te voeren. Daarbij is voorkomen beter dan genezen. Onkruidbestrijding neemt ongeveer 25% van de totale kosten van een teelt voor zijn rekening. Door de grond te stomen is onkruid voor een belangrijk deel te voorkomen evenals het een onderdrukkend effect heeft op bodemziekten zoals *Verticillium* en schadelijke bodemaaltjes. Stomen veroorzaakt wellicht meer emissie van nutriënten, zoals stikstof. Omdat het biologisch bedrijfssysteem emissie-arm wil zijn, moet dat nagegaan worden, evenals eventuele andere gevolgen op het gebied van nutriëntenvoorziening zoals mangaanvergiftigingen.

## Meer informatie:

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, Sector Bomen  
Postbus 118,  
2770 AC Boskoop  
Telefoon: (0172) 236700  
Onderzoeker: Wouter Schuring  
E-mail [Wouter.Schuring@WUR.NL](mailto:Wouter.Schuring@WUR.NL)